

Klima- og miljødepartementet

Postboks 8013 Dep

0030 Oslo

Vår dato: 02.01.2017

Vår ref: AR

Deres ref: _

Vedr. Norskogs klage på vedtak om lisensfelling av ulv

Vi viser til vår klage på vedtak om fastsetting av kvote og områder for lisensfelling av ulv innenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv i 2017, og til Klima- og Miljødepartementets avgjørelse i saken, datert 20.12.16.

En av de viktigste anførslene i Norskogs klage var at rovviltnemdenes vedtak ikke tar hensyn til den potensielle skade som den kraftig voksende ulvebestanden kan påføre jaktretten. Vi kan ikke se at departementet har vurdert dette punktet i sin behandling av klagen. Etter forvaltningslovens § 34 skal klageinstansen vurdere de synspunkter klageren kommer med, og vi ber derfor departementet om å gjøre rede for sin vurdering av dette punktet i klagen.

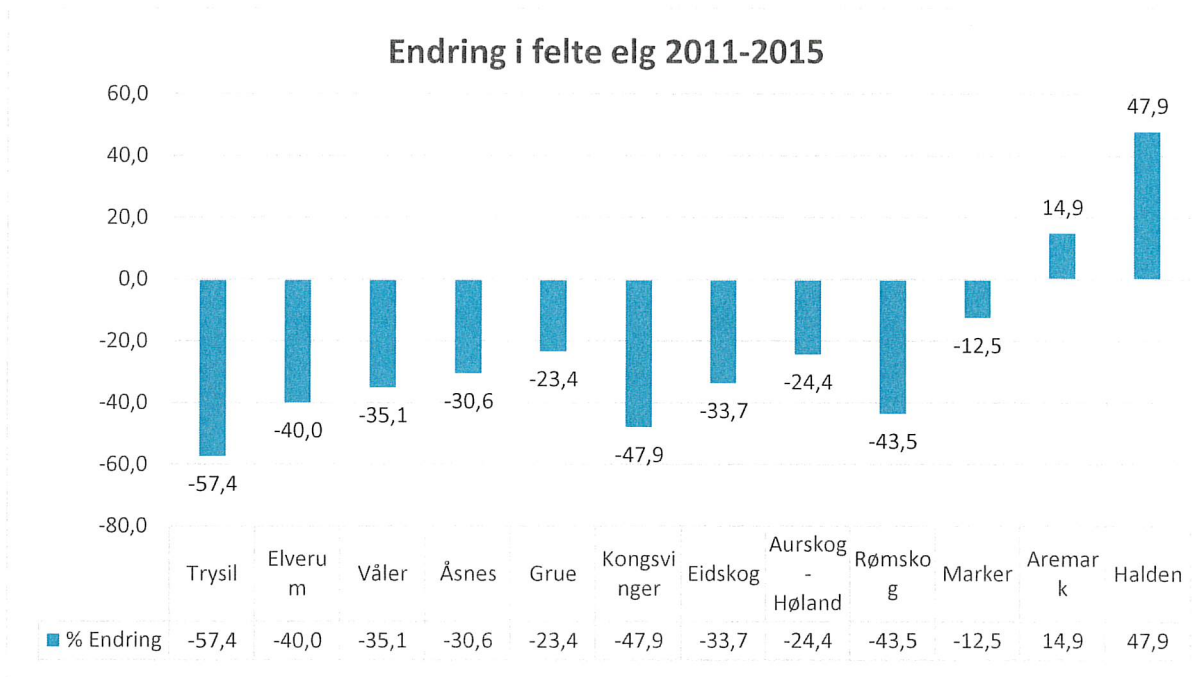
Vi gjengir fra vår klage:

«I vedtaket heter det at lisensfelling skal være motivert ut ifra behovet for skadereduksjon hjemlet i Naturmangfoldlovens § 18b. Denne bestemmelsen fastslår at uttak kan tillates

«for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom».

Norskog mener at jaktretten i denne sammenheng må anses som «annen eiendom» og at ulvebestandens svært negative effekt på muligheten til å utøve jaktretten, det som utgjør jaktrettens reelle innhold, må betraktes som «skade» i forhold til denne bestemmelsen. De skadene ulvebestanden påfører jaktretten gjennom bla. reduserte kvoter, reduserte inntekter, vanskeliggjort jakt og tap av jakthunder må tas med i vurderingen når fordelingen av de flokkene som skal tas ut fastsettes.»

Som nevnt i vår klage viser nå data fra Hjorteviltregistreret for de siste 5 år en tydelig nedgang i antall elg i store deler av ulvesonen. Dette gjenspeiles også i felte elg. Figuren under viser denne utviklingen i kommunene langs svenskegrensen innenfor sonen.

Etter det Norskog er kjent med er det så langt ikke gjort undersøkelser som kan fastslå hvor stor andel av denne nedgangen som skyldes predasjon fra ulv. Men, tilgjengelig kunnskap om det store antallet elg (ca 100-144) som er nødvendig næringsgrunnlag pr. ulverevir pr. år, viser at det er sannsynlig at en stor del av nedgangen skyldes predasjon fra ulv. NIBIO har også vist at man ikke kan se samme entydige nedgang i elgbestandene i områder utenfor ulvesonen.

Betydningen av predasjon fra ulv understrekes også av data fra Aremark og Halden. I dette området har man ikke hatt tilsvarende nedgang i felte elg i senere tid. Dette området var påvirket av hele tre ulverevir frem til og med vinteren 2010 -2011. Etter dette forsvant alle de tre familiegruppene/parene og det har ikke vært dokumentert fast tilhold av ulv i disse kommunene siden. I dette området har antallet felte elg økt i perioden.

I Klima- og miljødepartementets vedtak er det fastslått at skadeomfang og skadepotensial ikke er tilstrekkelig for å åpne for lisensfelling. Det er imidlertid kun gjort vurderinger av skade i forhold til beitedyr som grunnlag for denne konklusjonen. Det er ikke gjort tilsvarende vurdering i forhold til jaktretten, og dette har heller ikke vært en del av det grunnlaget som ble oversendt lovavdelingen til vurdering. Norskog ber om at det gjøres en tilsvarende og like grundig vurdering av hvorvidt ulvebestanden innenfor ulvesonen utgjør en fare for skade på jaktretten, og at denne skaden dermed kan danne grunnlag for felling.

Det kan ikke være tvil om at jaktretten er å anse som eiendom. Dette stadfestes av at verdien av jaktretten på en eiendom hvert år blir beregnet som grunnlag for formuesbeskatning. Verdien av jaktretten blir også normalt beregnet som del av landbrukstaksten ved omsetning av landbrukseieendommer. Innenfor ulvesona har flertallet av grunneierne ved kjøp av eiendommen

betalt for en jaktrett som nå skades og grunneierne påføres et økonomisk tap. Ved myndighetenes konsesjonsbehandling (priskontroll) blir tilsvarende verdsetting av jaktretten foretatt.

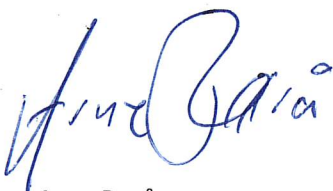
Spørsmålet som gjenstår blir da om ulvebestandens påvirkning på elgbestandene og mulighetene til å utøve jakt i dagens situasjon er å anse som fare for skade på jaktretten. Det hevdes fra ulike hold at jaktretten vil være intakt selv om elgbestandene blir kraftig redusert. Dette er etter vårt syn feil. Jaktretten som eiendel får redusert verdi når elgbestandene påføres en reduksjon. Verdien av jaktretten på en eiendom fastsettes på bakgrunn av jaktkvote og fellingsprosent sett over noe tid. Ved en varig reduksjon i kvotene vil eiendommenes omsetningsverdi gå ned, og dette må etter vår vurdering være å anse som skade. Man kan heller ikke hevde at en rettighet er intakt når muligheten til å benytte seg av rettigheten er kraftig redusert eller borte.

Med en uregulert ulvebestand innenfor ulvesonen, er det etter vår vurdering sannsynlig at elgjakten må opphøre i deler av sonen i løpet av få år, slik erfaringen allerede er i enkelte områder i Sverige. Dersom man skulle komme i en situasjon der elgbestandene ikke lenger produserer et høstbart overskudd, har jaktretten mistet sitt innhold og sin verdi.

Finland, som også er bundet av EUs habitatdirektiv og Bern-konvensjonen, har en annen tolkning av sitt juridiske handlingsrom enn hva KMD legger til grunn for Norge. Av finske myndigheters informasjonsside om ulv fremgår det at dispensasjon for jakt kan gis av flere grunner; "Orsaken till beviljande av tillstånd till avvikelse från fridlysningen kan vara till exempel bevarande av annan natur, förebyggande av ekonomiska skador eller upprätthållande av den allmänna säkerheten." Det fremgår også at bestandsregulerende jakt tillates for å øke forståelsen i befolkningen for å bevare en "gynnsam bestand" av ulv.

Med dette ber vi om at Klima- og miljødepartementet besvarer vår klage på dette punktet, vurderer om fare for skade på jaktretten er tilstede, og om dette kan danne grunnlag for lisensfelling av ulv i områder med nedgang i elgbestanden. Vi imøteser et svar så raskt som mulig.

Med hilsen

Arne Rørå
Adm. dir.

Anne Gjerlaugsen Delphin
Styreleder